

**Archeologie
West-Friesland**

Jaarverslag 2018

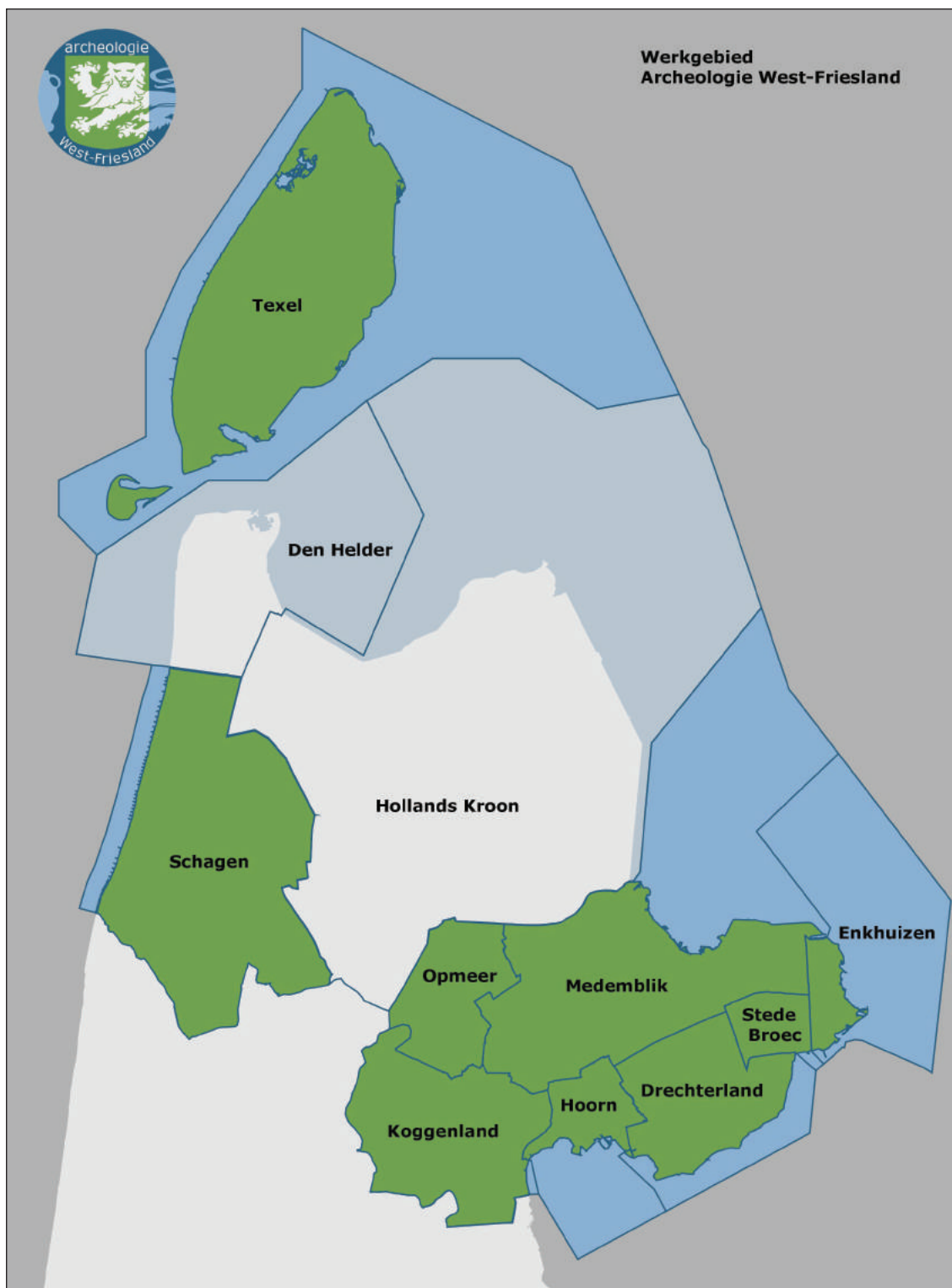
Gemeente Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland,
Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec en Texel

Jaarverslag 2018

**Gemeente Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland,
Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec en Texel**

Redactie:	Michiel. H. Bartels
Met bijdragen van:	Dieuwertje M. Duijn
	Sander Gerritsen
	Marlijn Kossen
	Jasper Leek
	Josje van Leeuwen
	Fleur C. Schinning
	Christiaan P. Schrickx
	Carla M. Soonius
	Bart C. ter Steege
	Wytze Stellingwerf
	Harmen de Weerd

© Archeologie West-Friesland 2019

Niets van deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, film, fotokopie, digitaal of geautomatiseerd systeem zonder voorafgaande toestemming van de copyrighthouders en de auteur.

De uitgever heeft de inhoud met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Ondanks deze zorgvuldigheid kunnen gegevens zijn veranderd of onjuist zijn weergegeven.

1. Inleiding

In 2018 werd het werkgebied van Archeologie West-Friesland uitgebreid met de gemeenten Schagen en Texel. De voorbereidingen bleken zinvol te zijn geweest. De vele verzamelde data vielen op hun plaats.

Vanwege de toegenomen economische activiteiten in Nederland en zeker in West-Friesland en de Kop van Noord Holland nam de taaklast toe en werden meer nieuwe adviezen gegeven dan voorheen terwijl lang stilliggende voorbereidingen van projecten werden opgepakt.

De koppeling tussen landschap, archeologie en bouwhistorie, zeker waar het de stolpboerderijen betrof, kon beter worden gelegd. De kennis die hierover met de jaren is ontwikkeld, is nu zo dat verbanden kunnen worden gemaakt. De regionale aandacht voor de stolp als icoon van het platteland kan hiermee wellicht beter worden geborgd.

De publiekstaak van Archeologie West-Friesland beleefde een hoogtepunt op de 5de Dag van de Westfriese Archeologie / Nationale Archeologiedagen in Enkhuizen. Nog niet eerder werd op deze schaal en zo divers het archeologisch erfgoed aan het publiek gepresenteerd.

De steeds verdiepende kennis, de interdisciplinaire aanpak en het zoeken naar maatwerkoplossingen binnen de archeologische erfgoedzorg, blijkt een versterkende werking te hebben op processen in de ruimtelijke omgeving. De intergemeentelijke aanpak zorgt steeds meer voor de borging en kwalitatieve toepassing van deze kennis.

drs. Michiel H. Bartels, gemeentelijk archeoloog van Hoorn

drs. Carla M. Soonius, regio-archeoloog West-Friesland

P. Meijers, bureauhoofd Erfgoed-VVH, Hoorn

2. Taak/missie

De taak en missie van de Gemeenschappelijke Regeling is wat betreft de advisering en ondersteuning aan gemeenten in vergelijking met 2017 onveranderd gebleven.

De uitvoering van archeologische onderzoeken, met uitzondering van de veldtoets, valt buiten de GR. Over de meest boeiende onderzoeken wordt in de jaarlijkse Archeologische Kroniek Noord Holland verslag gedaan.¹

3. Organisatie en personeel

Het ambtelijk kernteam van functionarissen bestond in 2018 uit de senior-archeologen drs. Michiel Bartels, drs. Sander Gerritsen, drs. Carla Soonius, Dr. Christiaan Schrickx, archeoloog en senior veldtechnicus mw. drs. Marlijn Kossen en Etienne van Paridon.

Aad Weel, gedetacheerd vanuit WerkSaam, is het gehele jaar als medewerker buitendienst voor de monitoring en het metaaldetectiewerk werkzaam geweest. Petra Leek heeft als office manager haar werk voortgezet. Drs. Harmen de Weerd heeft de innovatie van de digitale infrastructuur, de geo-informatie en het stroomlijnen verder opgepakt en is medeverantwoordelijk voor de archeologische toetsingen en quick scans op Texel. Archeoloog drs. Dieuwertje Duijn heeft haar werk als stolpenspecialist en archeologisch onderzoeker voortgezet. Drs. Josje van Leeuwen en drs. Fleur Schinning hebben de taak van archeologisch adviseur voortgezet. Het team van adviseurs werd vanaf 6-8-2018 versterkt door archeoloog Anne de Groot BA. Josje van Leeuwen heeft op 28-10-2018 tijdelijk de dienst moeten verlaten. Annabelle de Gast BA heeft op 17 mei 2018 op eigen verzoek de dienst verlaten. Senior archeoloog drs. Bart ter Steege heeft net als junior archeoloog Jasper Leek BA en junior archeoloog/materiaalspecialist Wytze Stellingwerf MA geheel 2018 werk uitgevoerd. Vanaf 15-10-2018 is archeologie student Conny Pronk aangesteld als assistent depotbeheerder om de achterstanden aldaar weg te werken.

Het vaste team van vrijwilligers is aan het werk gebleven: Ans Vissie en Els Winters voor leer- en textielvondsten, Lies de Sitter voor de botanie, Cees Aay en Theo van Meurs voor de maritieme archeologie, Bert Balk, Dolf van Doorm, Leo van den Thillart en Peter van Oudheusden voor de materiaalrestauratie en veldassistentie. Frank Pennekamp verrichtte zijn gebruikelijke werk met metaaldetectie en allround ondersteuning.

Kees Kiestra.

¹ <https://collectie.huisvanhilde.nl/kroniek.aspx>.

Maarten Borst verrichtte op diverse gebieden ondersteuning. Frank Postma heeft zich het gehele jaar bezig gehouden met de numismatiek.

Op Texel zijn vrijwilligers Annet van Boven (Duikclub Texel), senior archeoloog Dr. Guus Lange en John van Lunsen aan het team toegevoegd. Carolien van Berghe is als vrijwilligster toegetreten en legt zich toe op het botanisch vondstmateriaal.

Helaas is vanwege ernstige ziekte de zeer gewaardeerde en ervaren vrijwilliger Kees Kiestra ons op 1 juli 2018 ontvallen. Wij zullen zijn energieke en markante inzet missen.

Door de beperkte ruimte op het Gemeentehuis te Hoorn is de vrijwilligersstop gehandhaafd. Ook zal terughoudend met het aantal stagiairs worden omgesprongen, omdat er simpelweg te weinig ruimte blijft om alle medewerkers te huisvesten. Pogingen om verbetering in de huisvesting te krijgen, zijn ondanks leegstand in het gemeentehuis, onsuccesvol geweest.

Op donderdag 18 januari werd samen met geheel Bureau Erfgoed het Nieuwjaarsdiner gehouden bij Restaurant Brasserie De Rooie Kip in Hoorn.

Op 4 juli vond de jaarlijkse excursie plaats. Het Bureau Erfgoed met alle studenten, stagiairs en vrijwilligers voer van Enkhuizen naar Stavoren. Daar werd tweetalig door Wytze Stellingwerf langs de cultuurhistorische fenomeen van Sudwest Fryslân rondgeleid. Auke Bult van de archeologische werkgroep vertelde op de historische locatie van de Rode Klif het een en ander over de archeologie van het gebied. Na stops in Wyckel en Sloten eindigde de dag in Sneek. Hier werd het Fries Scheepvaartmuseum bezocht en als afsluiting met elkaar gedineerd.

Uitleg van Auke Bult (Frysk Wurkferbân) op de historische locatie van de Rode Klif tijdens de jaarlijkse excursie.

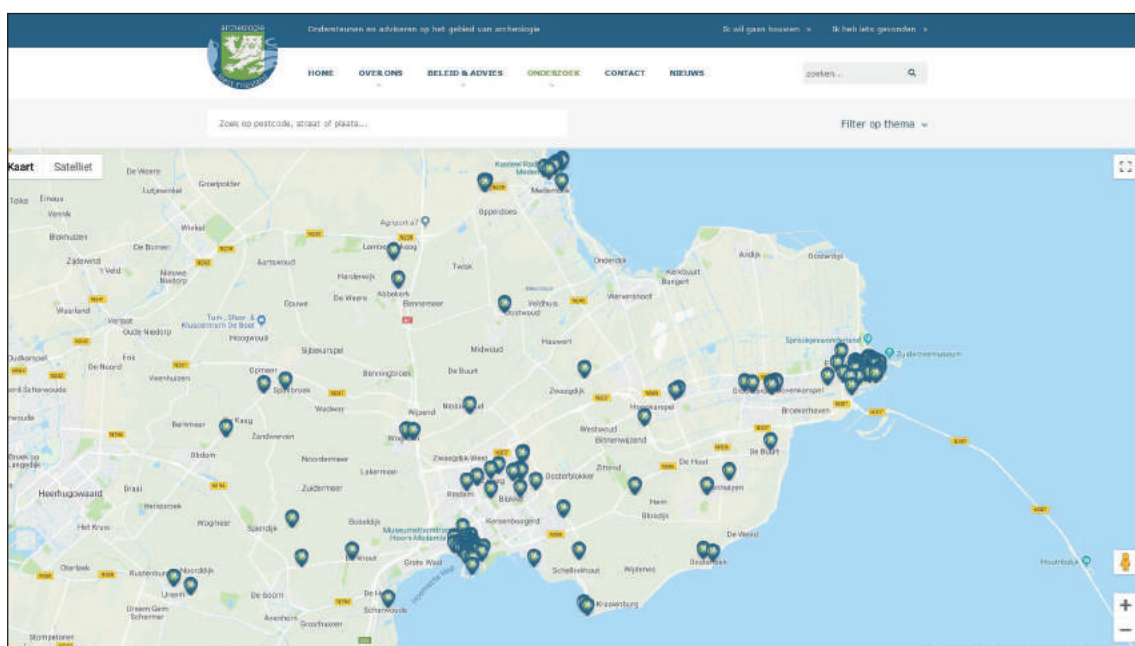

Het Bureau Erfgoed bij het Rode Klif in Warns (Friesland) tijdens de jaarlijkse excursie.

4. De website

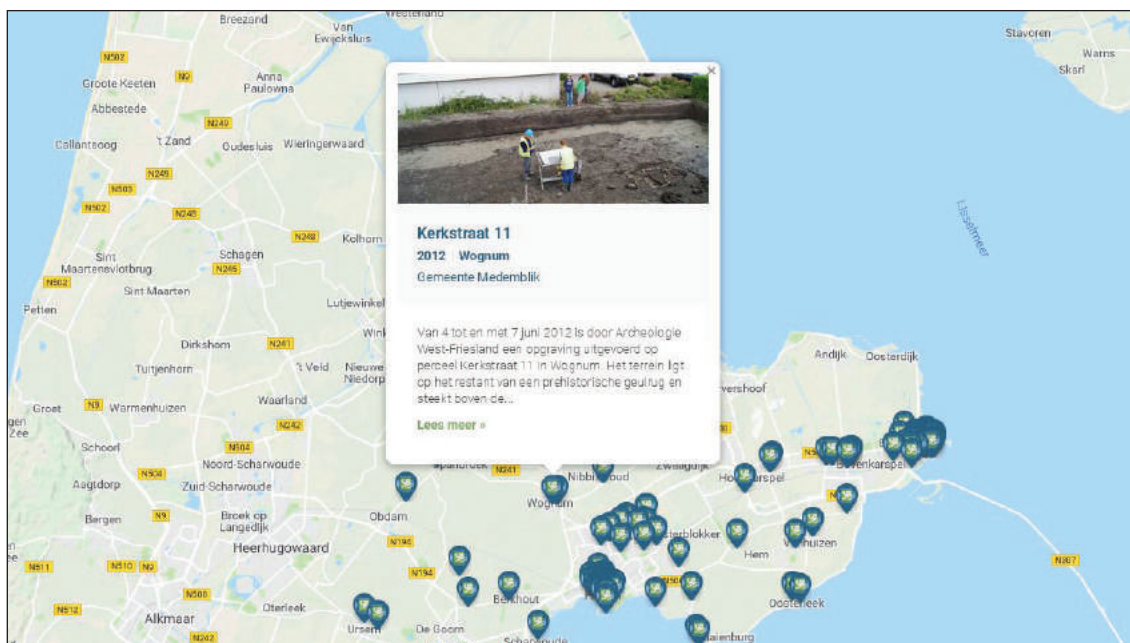
De website www.archeologiewestfriesland.nl is het gehele jaar succesvol in de lucht geweest. Webredacteur Fleur Schinning heeft regelmatig nieuws op de site gepost. Daarnaast is de content bijgevuld met alle rapporten, verslagen en wetenswaardigheden.

In het begin van het jaar is een update van de website online gegaan. Het is nu mogelijk om in te schrijven op onze nieuwsbrief. In de nieuwsbrieven worden abonnees op de hoogte gehouden van de laatste opgravingen, bijzondere vondsten, lezingen, open dagen en publicaties.

De vernieuwde digitale kaart op www.archeologiewestfriesland.nl.

Daarnaast is ook een vernieuwde digitale kaart online gegaan.² Op deze kaart is in een overzicht te zien waar alle opgravingen hebben plaatsgevonden. Bij het aanklikken van een opgraving kan naar meer informatie en het rapport van de opgraving worden doorgeklikt.

Op de vernieuwde kaart is een overzicht te zien van alle door AWF uitgevoerde opgravingen.

In 2018 zijn geen brochures verschenen. Wel is het prachtige boek 'Een huwelijk aan diggelen' geschreven en gepubliceerd (zie paragraaf 6.2: Vijfde Dag van de Westfriese Archeologie).

5. Certificering

De jaarlijkse opvolgingsaudit in de vorm van een kantoor- en veldbezoek van de certificeerders van SGS Intron heeft op 13 februari 2018 plaatsgevonden. De veldaudit vond plaats bij het archeologisch onderzoek van het terrein Zesstedenweg 203 te Grootebroek.

Deze audit is uitgevoerd met als doel handhaving van het certificaat voor de protocollen 4001, 4002 en 4004. Tijdens de audit is vastgesteld dat er significante wijzigingen hebben plaatsgevonden in het managementsysteem. Hierdoor kan efficiënter aan norm richtlijnen worden voldaan. De voorwaardelijke status voor protocol 4003 IVO-O Boren is bij deze opvolgingsaudit door SGS intron in een definitieve status omgezet. Op 23 juni 2018 is dit laatste deel van het certificaat officieel toegekend.

Op 13 juli 2018 heeft een interne audit plaatsgevonden door een interne auditor uit Gemeente Alkmaar. Hier zijn geen significante afwijkingen uit naar voren gekomen.

Eind 2018 werd binnen de archeologische wetgeving een nieuw Kwaliteitshandboek Nederlandse Archeologie (KNA) ingevoerd. De implementatie van deze nieuwe wetgeving is doorgevoerd in het kwaliteitssysteem van AWF.

² www.archeologiewestfriesland.nl/onderzoek/kaart.

SGS

Procescertificaat Archeologie

Certificaatnummer: ARC-004/2

Certificaathouder:

Gemeente Hoorn

Archeologie West-Friesland
Nieuwe Steen 1
1625 HV HOORN
Postbus 603
1620 AR HOORN
Telefoon (0229) 25 22 00
E-mail archeologie@hoorn.nl
Website www.archeologiewestfriesland.nl

Verklaring van SGS INTRON Certificatie B.V.
Dit procescertificaat is op basis van de Beoordelingsrichtlijn SIKB 4000, versie 4.0 d.d. 07-06-2016, afgegeven conform het SGS INTRON Certificatie-reglement voor Certificatie en Attestering voor Gemeente Hoorn voor het toepassingsgebied van de hieronder vermelde protocollen zoals gedefinieerd in paragraaf 1.3 van deze beoordelingsrichtlijn.

Protocol 4001: Programma van eisen, versie 4.0
Protocol 4002: Bureauonderzoek, versie 4.0
Protocol 4003: Inventariserend veldonderzoek (landbodems), versie 4.0

- Onderdeel proefsleuven
- Onderdeel overig

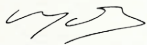
Protocol 4004: Opgraven (landbodems), versie 4.0

SGS INTRON Certificatie B.V. verklaart hierbij op basis van het uitgevoerde certificatieonderzoek dat het gerechtvaardigd vertrouwen bestaat dat het door Gemeente Hoorn verrichte archeologische onderzoek, voor zover dat valt binnen de op dit certificaat vermelde protocollen inclusief de daarvoor benodigde secundaire processen vanaf acceptatie van de opdracht tot oplevering, bij voortduring voldoet aan de in dit procescertificaat vastgelegde specificaties.

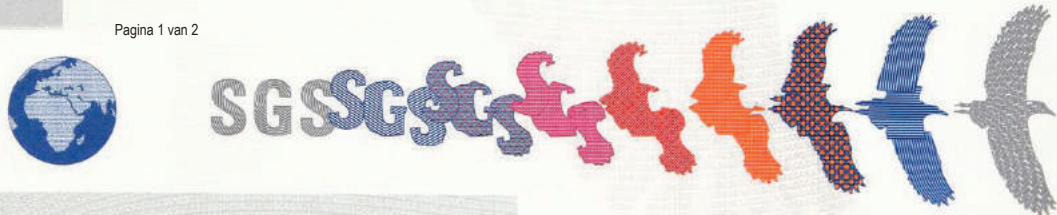
Dit certificaat is afgegeven op 23 juni 2018 en is geldig tot 23 juni 2021.

SGS INTRON Certificatie B.V.

Ir. J.W.P. de Bont
Certificatiemanager

Pagina 1 van 2

SGS INTRON Certificatie B.V., Venusstraat 2
Postbus 267, NL-4100 AG CULEMBORG
T : +31 88 21 45 133
www.sgs.com/intron-certificatie

6. Publieksbereik

6.1 Educatie op basisscholen

Archeologie West-Friesland streeft ernaar om zoveel mogelijk resultaten van het archeologisch onderzoek in West-Friesland te delen en archeologie onder de aandacht te brengen onder het Westfriesse publiek. Zo brengen we publieksfolders uit over recente onderzoeken, maar organiseren we ook regelmatig open dagen tijdens opgravingen of tijdens de Nationale Archeologiedagen. Dat archeologie leeft onder de Westfriezen, is wel gebleken tijdens de open dagen, waar honderden geïnteresseerde mensen op af komen.

Op deze manier kunnen we tevens het draagvlak voor archeologisch onderzoek versterken en bewustwording van erfgoed in onze regio bevorderen. In de trant van “de jeugd is de toekomst van morgen” is educatie op basisscholen hier een onderdeel van. Het onderwerp archeologie komt daarnaast nog niet vaak voor in het basisonderwijs. Het is meestal een onbekend, maar wel heel spannend, onderwerp voor leerkrachten en leerlingen.

Momenteel geven wij af en toe een les over archeologie op basisscholen op aanvraag. Wij worden benaderd door leerkrachten van basisscholen. Vaak is er op de basisschool een actueel thema waar de les archeologie bij aansluit. Met de lessen proberen wij kinderen historisch besef en bewustwording van het verleden bij te brengen. Hierdoor leren kinderen wat er zich allemaal onder hun voeten kan bevinden en dat de bodem is opgebouwd uit lagen. Hoe dieper je de grond in gaat, hoe verder je terug in de tijd gaat.

Een les bestaat enerzijds uit een algemeen verhaal over archeologie in onze regio. Door middel van foto's van opgravingen wordt laten zien hoe archeologen te werk gaan. Het tweede deel van de les bestaat uit het laten zien van vondsten uit de perioden die wij in West-Friesland

Fleur Schinning geeft een les over archeologie bij een basisschool in Andijk.

Een les archeologie bij een basisschool in Grosthuizen.

tegenkomen. De insteek is om de kinderen zelf na te laten denken wat iets geweest kan zijn/waarvoor iets gebruikt is. Sommige spullen laten we even rondgaan in de klas, om het materiaal te voelen.

In 2018 hebben wij een viertal lessen verzorgd op basisscholen in Grosthuisen en Andijk.

6.2 Vijfde Dag van de Westfriese Archeologie

Archeologie West-Friesland heeft in 2018 gepoogd zo breed mogelijk het archeologisch erfgoed te tonen in het kader van de Nationale Archeologiedagen, in onze regio vertaald naar 'De Dag van de Westfriese Archeologie'. Na Oosterblokker, Aartswoud, Berkhout en Medemblik was voor deze 5de dag van de Westfriese Archeologie de gemeente Enkhuizen aan de beurt. Hiervoor is de Zuiderkerk (Pancratius) als plaats uitgekozen. Het programma besloeg vrijdagavond 12 oktober en zaterdag 13 oktober. De vrijdagavond was voor speciale genodigden als voorproefje voor de zaterdag. De avond bestond uit de archeologie-informatiemarkt met de nadruk op de archeologie van Enkhuizen.

Speciaal voor de Archeologiedagen heeft Dieuwertje Duijn een bijzonder onderzoek verricht in de Torenstraat in 2008 uitgewerkt. Het betrof de woning en de beerput van Doctor Zacheus de Jager en zijn echtgenote Margaretha van Berensteyn. Het bijzondere toeval deed zich voor dat de inhoud van de beerput, dat wil zeggen de voorwerpen hieruit, aan dit Enkhuizer society echtpaar kon worden gekoppeld. Gezien hun tumultueuze levensstijl zijn veel historische bronnen over hen bewaard gebleven. De archeologie en geschiedenis zijn door Dieuwertje Duijn en Christaan Schrickx beschreven in het boek 'Een huwelijk aan diggelen'. Deze fraaie publicatie is deze avond door Dieuwertje Duijn aan de burgemeester van Enkhuizen mw. Albertine van Vliet-Kuiper aangeboden.

Het boek 'Een huwelijk aan diggelen', over het turbulente leven van een Enkhuizer echtpaar in de Gouden Eeuw.

Doctor Zacheus de Jager.

De overhandiging van het boek aan de burgemeester van Enkhuizen, Albertine van Vliet-Kuiper, door Dieuwertje Duijn.

Daarna werd door Toneelgroep Enkhuizen een speciaal voor deze dagen gemaakt toneelstuk opgevoerd waarbij de hoogte en dieptepunten van het huwelijk van de onfortuinlijke Doctor werd gespeeld. Ook speciaal gecomponeerd lied werd ten gehore gebracht. Muzikaal werd de avond omlijst door muziekgezelschap De Zoete Inval, die geheel in de sfeer 17de-eeuwse liederen en klanken ten gehore brachten. De combinatie van deze drie elementen; een populair wetenschappelijke publicatie, een cultuurhistorisch toneelstuk en 17de-eeuwse muzikale omlijsting maakten de avond voor de ongeveer 150 genodigden tot een waardevolle bijeenkomst.

Een scène uit het toneelstuk door Toneelgroep Enkhuizen, met aan links het hoofd van de tafel Zacheus de Jager en rechts Margaretha van Beresteyn.

Muziekgezelschap De Zoete Inval, die geheel in de sfeer 17de-eeuwse liederen speelden.

Op de zaterdag kan eveneens positief worden teruggekeken. Alle registers van wat West-Friesland aan archeologie en onderzoek te bieden heeft werden opengetrokken. In 2017 is tijdens de opgravingscampagne een fraai terracotta beeld van de god van de handel Mercurius gevonden. Dit bijna 1 m hoge beeld is bij de firma Restaura in Heerlen op kosten van de provincie Noord-Holland omzichtig gerestaureerd. Het gerestaureerde midden-17de-eeuwse

De onthulling van het Mercuriusbeeld tijdens de Vijfde Dag van de Westfriese Archeologie.

beeld werd deze ochtend onthuld door Gedeputeerde voor Cultuur & Archeologie Jack van der Hoek, in het bijzijn van wethouder Dorus Luyckx en projectleider Gerard Bergenhenegouwen van woningbouwvereniging Welwonen. Dr. Christiaan Schrickx gaf uitleg bij de functie en de symboliek van het beeld.

Door de kerk was een archeologische speurtocht uitgezet. Kinderen konden potten plakken en archeologische bordspellen doen. In de bovenzaal werden archeologische lezingen gegeven door diverse onderzoekers. Speciaal voor deze dag waren de keien-specialisten van GeoPark Borger (Drenthe) naar Enkhuizen gekomen. Harry Huisman en Marja Braaksma toonden hun onderzoek naar de steenbekleding van de Westfriese omringdijk en de rijkheid van de geologische fenomenen langs de dijk. Duikers van de LWAOW lieten de mogelijkheden van het archeologisch onderzoek onder water zien. De archeologen van Archol Leiden toonden de allernieuwste ontwikkelingen op het gebied van onderzoek met drones en 3D opgedaan in de opgraving van de toekomstige nieuwbouwwijk Waterweide in Bovenkarspel. Archeologen van de Universiteit Leiden presenteerden het onderzoek naar de Bronstijd in de Westfrisiaweg. De historische mortiergranaten gevonden in de Westerhaven van Medemblik konden voor het eerst aan het publiek worden getoond.

Veel vondsten uit het Enkhuizen van de Gouden Eeuw waren in vitrines te zien. De nadruk hierbij lag op de beerputinventaris van Zacheus de Jager. Tevens verkocht uitgever AM Publishers het boek 'Een huwelijk aan Diggelen'. Om het leven van Zacheus luister bij te zetten is het toneelstuk 'Een huwelijk aan Diggelen' drie maal opgevoerd door Toneelgroep Enkhuizen. Hiervan zijn door West Friesland TV opnames gemaakt. Muziekgroep de Zoete Inval speelde de gehele dag prachtige 17de-eeuwse liederen.

Totaal brachten 893 personen een bezoek aan de 5de Westfriese Dag van de Archeologie, nog nooit was het bezoekersaantal zo hoog.

Met bijna 900 bezoekers was de open dag in de Zuiderkerk een groot succes.

De tentoonstelling van Zacheus de Jager is daarna verplaatst naar de tentoonstellingsruimte van vereniging Oud Enkhuizen in het Waag-gebouw aan de Kaasmarkt. Hier is de expositie nog een aantal weken te zien geweest.

6.3 Open Monumentendag in Hoorn

Voorafgaand aan de Open Monumentendag in Hoorn werden twee historische 17de-eeuwse gietijzeren kanonnen geplaatst op de kop van het Oostereiland. Hiermee werd opnieuw de maritieme geschiedenis van Hoorn benadrukt en de martiale aard van dit Admiraliteitseiland onderstreept. Wethouder Samir Bashira had de eer een replica kanon als eerste te mogen afschieten en hiermee de Open Monumentendag officieel te openen. Doordat de lading bestond uit 4 ons buskruit gaf het een enorme knal.

Tijdens Open Monumentendag konden kinderen een majolica bord komen beschilderen op de Rode Steen.

Op Open Monumentendag zelf konden kinderen onder leiding van medewerkers van Archeologie West-Friesland majolica borden schilderen in een tent op de Rode Steen Majolica en faience komen oorspronkelijk uit Spanje en Italië. In Nederland (en dus ook Hoorn) werden deze borden nagemaakt in de 17de eeuw. Europese invloeden in ons land, dit paste goed bij het thema 'In Europa'. De bordjes konden de kinderen uiteindelijk, net als vroeger, op de schoorsteen zetten of aan de muur hangen.

Daarnaast was het gemeentelijk archeologisch monument 't Glop te bezoeken, hetgeen velen ook deden. Door de vlekkeloze organisatie en het goede weer was OMD 2019 in Hoorn een groot succes.

6.4 Publieksopgraving Woonwijk Waterweide Grootebroek

In de meivakantie van 2018 heeft een publieksopgraving plaatsgevonden in het zuidelijke deel van de toekomstige woonwijk Waterweide in Grootebroek. De beroepsarcheologen van ADC en Archol kregen steun van amateurarcheologen, omwonenden en andere geïnteresseerden. Vanuit de gemeente Stede Broec heeft Archeologie West-Friesland gezorgd dat de aanmeldingen werden gestroomlijnd.

Tijdens zes graafdagen hebben ruim 250 mensen (waaronder 82 kinderen) mee gegraven. Per dagdeel konden maximaal 30 deelnemers mee graven. Na een korte introductie werden de deelnemers verdeeld in kleine groepjes, die vervolgens onder begeleiding van een archeoloog of amateurarcheoloog op diverse locaties van het nederzettingsterrein aan de slag konden met schep en troffel. Daar kregen zij een korte uitleg over grondsporen, graven, schaven en wat te doen als er een vondst werd ontdekt.

Kinderen gingen samen met hun ouders fanatiek met scheppen en troffels aan de slag met de sporen, op zoek naar mooie vondsten. Gelukkig liggen er in de bronstijdslootjes vaak botten van dieren, dus werd er altijd wel wat gevonden. Onderin een van de huisgreppels werd door de kinderen een bijzondere ontdekking gedaan. Er werden in een kuiltje heel veel kleine botjes gevonden die afkomstig bleken van maar liefst tien biggetjes! Na al het graaf- en speurwerk kregen de kinderen een tasje met diverse cadeautjes en een graafcertificaat die werd ondertekend en uitgereikt door de archeoloog.

Wethouder Jeroen Broeders zet een coupe tijdens de publieksopgraving Waterweide.

Na het graaf- en speurwerk kregen de kinderen een graafcertificaat van archeoloog Wouter Roessingh.

6.5 Veldkartering met amateurarcheologen Zandwerven

Een groep enthousiaste AWN-leden heeft in 2018 zich toegelegd op het onderzoeken van terreinen door middel van een veld- of oppervlaktekartering. Na een korte theoretische uitleg in de werkruimte is op een aantal maandagavonden in juni-juli over akkers gelopen. In eerste instantie was voor de omgeving rond de vermeende knuppelweg van Prof. Dr. Van Giffen gekozen. Hier waren echter heel weinig akkers. De meeste resultaten leverde de drie avonden lopen over de akkers van Zandwerven. Hier zijn naast veel middeleeuwse en latere scherven ook vuurstenen afslagen en aardewerk uit het Laat-Neolithicum gevonden. De AWN wordt bij het vervaardigen van het verslag ondersteund door medewerkers van AWF.

Oppervlaktekarteringen in Zandwerven.

6.6 Stolpen lobby

Na de sloop van stolpboerderij Streekweg 1 bij Hoogkarspel in mei 2011 was bij Archeologie West-Friesland het licht aangegaan dat op deze wijze het kind met het badwater werd weggegooid en de iconen van het Westfries landschap onder grote druk stonden. Na kort onderzoek bleek deze stolp uit het midden van de 16de eeuw te dateren, ruim 50 jaar ouder dan de verwachte startdatum van de bouw van stolpen. De kennis in ons werkgebied bleek een forse lacune te bezitten. Daarna werd een plan opgezet om de kennis over de stolpboerderijen, de erven en de landschappelijke structuren te verbeteren. Het in 2012 bij de Provincie Noord-Holland ingediende plan voor onderzoek en behoud vond geen weerklank. Wel werd voor de bewoners van de stolpboerderijen vanuit de provinciale organisatie een handreiking gedaan. Concrete actie kwam er echter niet.

AWF is daarna verder gegaan met het bestuderen van stolpboerderijen en het borgen van deze kennis in de advisering. Dit heeft over de jaren tot veel nuttige kennis geleid over de ontwikkeling van het boerenhuis in ons gebied. Mede gezien het snelle verdwijnen van de historische stolp was en is dit zinvol.

De uitgezonden signalen werden echter opgepakt door maatschappelijke groepen als Bond Heemschut en De Boerderijstichting/ Vrienden van de Stolp, het Westfries Genootschap, Mooi Noord-Holland en uiteindelijk ook de Provincie om de bewustwording omtrent deze bijzondere boerderij te vergroten en stimuleringsmaatregelen te treffen voor behoud. Dat vond zijn weg in acties van het platform 'Red de stolp'.⁴ Hierbij werd een petitie opgesteld waarbij bij de Statenleden van Noord-Holland werd aangedrongen meer te doen om de stolpboerderijen te redden. De petitie werd 2250 maal ondertekend.

Op 28 juni kwamen de belanghebbenden bij elkaar in Venhuizen waar de aftrap van de actie omtrent de stolpen is gegeven. Het verzamelde gezelschap was onder leiding van Mooi Noord-Holland verenigd in de wens om meer voor de stolpen te doen.

George Besseling en Jack van der Hoek met de stolpenhandleiding in Venhuizen.

4 www.reddestolp.nl.

6.7 Expositie Mortiergranaten

In het gemeentehuis van Medemblik te Wognum heeft van 29 november eind januari 2019 een expositie van de in de Westervhaven gevonden historische mortiergranaten gestaan. Daarna wordt de expositie voortgezet worden in het oude gemeentehuis van Medemblik te Medemblik voor de OKV Medenbick. Hier zullen gedurende heel 2019 de graten in het kader van het Jaar van de Gouden Eeuw worden geëxposeerd.

De expositie van de mortiergranaten.

6.8 Begeleiding amateurarcheologen Schagen

Frank Kuiper (amateurarcheoloog) heeft tijdens de vervanging van de riolering in de Dorpsstraat van Dirkshorn veel vondsten verzameld. Vanuit AWF is assistentie verleend om het materiaal te documenteren. De collectie was te zien op de Open middag van De dag van de Bouw op 8 november.

Frank Kuiper en Wytze Stellingwerf bij de vondsten die tijdens de vervanging van de riolering in Dirkshorn zijn gevonden.

6.9 Oplevering Westfrisiaweg

Vanuit de oplevering van de Westfrisiaweg is tweemaal een open dag gehouden op een stuk weg in Heerhugowaard (7-7-2018) en Hoogkarspel (10-11-2018). Dit trok ondanks het slechte weer zeer veel bezoekers. Carla Soonius gaf uitleg over de bronstijd. De AWN was aanwezig met een informatiekraam.

Leden van de AWN met een informatiekraam bij de open dag op 10 november 2018.

Drechtje, het skelet van een vrouw uit de Bronstijd, gevonden tijdens het archeologisch onderzoek voor de N23 Westfrisiaweg.

6.10 Expositie Schervenwrak, Kaap Skil Texel

Aan de expositie 'Het Wrak van de Pieter Anthony, 1823' in Museum Kaap Skil is medewerking verleend.

6.11 Expositie Grand Hotel Texel

In de zomer van 2018 werd in het plangebied De Tuunen nabij Den Burg de mobiele inventaris van Grand Hotel Restaurant Texel opgegraven. De beste stukken van dit fin-de-siecle toerisme zijn in de vitrines van Hotel De Lindeboom aan de Groenplaats in Den Burg tentoongesteld.

Ensemble van vondsten van plangebied De Tuunen.

7. Lichte Gemeenschappelijke Regeling

Op dinsdag 10 april is in Opmeer (Gemeente Opmeer) de ambtelijke werkgroep opnieuw bijeengekomen. Ditmaal schoof voor het eerst mw. Dr. Gea van Essen, beleidsambtenaar Erfgoed van de Gemeente Texel aan.

Op dinsdag 30 oktober is in Schagen (Gemeente Schagen) de ambtelijke werkgroep bijeengekomen. Ditmaal schoof voor het eerst mw. drs. Saskia Olivierse aan, beleidsambtenaar Erfgoed van de Gemeente Schagen aan.

Wijzigingen in de Lichte Gemeenschappelijke regeling hebben niet plaatsgevonden.

Omdat het personeel van de LGR in dienst is van de gemeente Hoorn en het hier

Wethouder Jeroen Broeders op bezoek bij de opgraving aan Dorpsweg 20 in Schellinkhout.

feitelijk een uitgebreide dienstverleningsovereenkomst betreft, wordt van een Kaderbrief of Kadernota zoals bij Zware Gemeenschappelijke regelingen als bijvoorbeeld de Veiligheidsregio of Werksaam, afgezien.

8. Overzicht adviezen en gewerkte uren⁵

De adviezen komen voort uit de binnengekomen informatie via omgevingsvergunningen, sloopmeldingen, waarnemingen in het veld, verzoeken van adviesbureaus in de ruimtelijke ordening, makelaars, projectontwikkelaars enzovoorts. In 2018 werden binnen de GR 236 adviezen gegeven en quickscans vervaardigd.

Per binnengekomen zaak kan de aanpak flink verschillen. Soms zijn het omvangrijke en complexe zaken, meestal zijn deze eenvoudig van aard. Dit jaar viel waar te nemen dat veel projecten in voorbereiding 'uit de ijskast' werden gehaald vanwege de economische opleving. Daardoor zijn een aantal al zeer lang lopende projecten, bijvoorbeeld De Vijzeltuin Enkhuizen en de Brede School Enkhuizen opeens weer actueel geworden en behoeven advies. Daarnaast was in alle gemeenten een significante toename van het aantal bouwvoornemens te zien.

Een veldtoets in Wervershoof. De veldtoets is een aanvulling voor quickscans.

9. Depot De Oude Veiling 35 Zwaag

Het depot op de Oude Veiling 35 begint door de toegenomen werkzaamheden erg krap te worden. Ondanks dat de doorstroom naar het Provinciaal Depot voor Bodemvondsten in

⁵ Zie ook bijlage 3.

Castricum goed verloopt, is voor de tijdelijke opslag van vondstmateriaal in dit transitiedepot simpelweg te weinig ruimte. De depotruimte op het gemeentehuis aan de Nieuwe Steen 1 is al langere tijd vol. De verwachting is dat in 2019 beide depots geheel vol zullen zijn en naar extra ruimte zal moeten worden uitgekeken.

Op de maandagavond gebruikt de AWN afd. 2 het depot voor bijeenkomsten.

10. Waterbodem

Het onderzoekschip Hessel Snoek heeft ook in 2018 een aantal sorties gemaakt in het Hoornse Hop. Met de sonar zijn veel wrakken, dijklichamen en nog onbekende obstakels ontdekt binnen de gemeente Hoon en Drechterland. De gegevens van de afgelopen jaren zijn in samenwerking met het maritieme team bewerkt door Harmen de Weerd en gecontroleerd door drs. Seger van den Brenk, Periplus Amsterdam. Veel data zijn op deze wijze aangeleverd aan de centrale database in het beheer van Periplus.

Aan het duikwerk van RCE-Maritiem is in september een varend bezoek gebracht. In oktober is de Hessel Snoek voor groot onderhoud naar de werf gegaan.

In oktober is de Hessel Snoek voor onderhoud naar de werf gegaan.

Voor de Texelse Waddenzee is het duikwerk van de Duikclub Texel begeleid. De scans van de contouren van objecten op de waterbodem zijn gearchiveerd

11. Maritieme Archeologie en op zoek naar de Slag op de Zuiderzee 1573

Binnen de Gemeente Hoorn is samenwerking gezocht met de andere Erfgoedpartners het Westfries Archief en het Westfries Museum om voorbereidingen te treffen voor de viering van de Slag op de Zuiderzee in 2023. Dit zal de 450ste gedenkdag zijn tussen de strijdende partijen in het begin van de Opstand waarbij de Westfrie- en Waterlandse verzamelde marine de Spaans/Amsterdamse vloot op het Hoornse Hop versloeg. Dit is beschreven in een initiatiefdocument wat in 2019 verder zal worden uitgewerkt en verdiept. De maritieme archeologie zal hier een belangrijke plaats gaan innemen.

12. Beleidsmatige ontwikkelingen in de Westfrie Gemeenten

12.1 Drechterland

De verdere concept-beleidskaart archeologie heeft in 2018 stilgestaan vanwege het ontbreken van toekenning van aanvullende middelen om deze te realiseren.

In Drechterland is subsidieregeling met betrekking tot de ondersteuning van kosten voor het archeologisch onderzoek voor particulieren aangenomen. Hier is voor zover bekend in 2018 door twee particulieren gebruik van gemaakt.

12.2 Enkhuizen

Geen wijzigingen.

Uit een afvalkuil vlak achter een van de buitenhuizen aan de Drieboomlaan in Hoorn is in 2018 een groot stuk van een kalfslederen boekband gevonden. Beide zijden van de band zijn voorzien van een fraaie bestempeling met afbeeldingen van Bijbelse figuren en bijbehorende Bijbelcitaten.

12.3 Hoorn

Onder aanvoering van D66 en CDA heeft de Hoornse gemeenteraad een motie aangenomen waarbij particuliere projectontwikkelaars met een ontwikkeling op een eigen kavel een archeologie-subsidie zouden moeten krijgen. Helaas is daarbij het benodigde budget niet bijgesloten. Het antwoord op deze motie is in voorbereiding.

12.4 Koggenland

Geen wijzigingen.

12.5 Medemblik

Door de portefeuillehouder archeologie van de Gemeente Medemblik is voorgesteld om conform de wens van de gemeenteraad de positie en het functioneren van Archeologie West-Friesland in het VVRE overleg te bespreken. Door een volle agenda van dit gremium is het nog niet zover gekomen.

Aan het Westeinde in Enkhuizen is in een 16de/eeuwse afvalkuil een complete trechterbeker van steengoedaardewerk uit Siegburg gevonden met een drietal moralistische afbeeldingen erop.

Bij dezelfde opgraving aan het Westeinde in Enkhuizen kwam uit de onderste ophogingslaag van de terp veel 12de-eeuws middeleeuws aardewerk.

Tijdens het veldwerk aan de Pekelharinghaven in Medemblik kwamen er geïnteresseerde bezoekers langs.

Bij het onderzoek aan de Pekelharinghaven werden veel tegels gevonden.

12.6 Opmeer

Geen wijzigingen.

12.7 Schagen

De beleidskaarten van de voormalige gemeente Schagen, Harenkarspel en Zijpe zijn aangevuld met bruikbare kaartlagen, waaronder historisch kaartmateriaal. Dit werk is vanwege de omvang van het grondgebied niet gereed en zal in 2020 indien aanvullende middelen worden toegekend, worden doorgezet.

Een zilveren munt gevonden tijdens het archeologisch onderzoek aan Markt 22 in Schagen.

12.8 Stede Broec

In 2019 is de concept-beleidskaart archeologie (met toelichting) nogmaals aangeboden aan de gemeente Stede Broec. Hier is geen ontwikkeling te melden.

12.9 Texel

In juni 2019 is in het vrijgegeven gebied van de nieuwbouwwijk De Tuunen ten noordoosten van Den Burg met medewerking van de Texelse amateurarcheologen onderzocht. Hierbij is een zeer grote hoeveelheid inventaris van het voormalige Grand Hotel Texel aangetroffen.

Met diverse partijen waar onder het NIOZ is onderzocht hoe tot een verdere integratie van de maritieme archeologie te komen voor de Texelse Waddenzee. Gezien het expertise- en kostenniveau en de urgentie om de wegspoelende wrakken te onderzoeken, is het onmogelijk dat conform de huidige wetgeving de Gemeente Texel deze taaklast aankan. Ook de hulp van de duikers van de RCE en de inzet van Duikclub Texel, hoezeer dit ook wordt gewaardeerd, zal onvoldoende blijven om substantieel het erfgoed verantwoord en in afdoende mate te borgen.

Met Rijkswaterstaat, RCE, Periplus en andere partijen is in 2018 gesproken over de schadelijkheid van het plaatsen en verwijderen van de vele palen voor de mosselzaadinvanginstallaties. Deze MZI's staan in voor de archeologie gevoelige gebieden. Op verzoek van RWS heeft Periplus in 2017-2018 metingen verricht waaruit is gebleken dat relatief minder sediment wegspoelt binnen de MZI's dan daarbuiten en soms de situatie stabiel blijft. Deze uitkomst is verrassend omdat werd verondersteld dat juist het omgekeerde het geval was. Twee zaken worden nu overwogen: (1) de ongeveer 600 palen van de MZI's vanaf 2020 te laten staan zodat geen nieuwe gaten in de zeebodem meer behoeven te worden geslagen en (2) dat bij wijze van experiment een MZI om een bekend wrak wordt geplaatst waarbij de uitspoeling of aanslibbing wordt bestudeerd.

In 2018 is de concept-beleidskaart voor de waterbodem van de gemeente Texel overlegd aan de behandelend ambtenaar. Op basis van bekende historische en moderne lodingen van de waterdiepte is een 'zanderosie – zandsuppletie-model' opgesteld. Hiermee kan worden bepaald in welke delen van de Texelse Waddenzee zand wordt afgezet en eventuele wrakken dus worden afgedekt of waar juist nieuwe gegevens aan het licht kunnen komen door het wegspoelen van zand. De situatie van 1925, wanneer de eerste betrouwbare systematische dieptelodingen zijn uitgevoerd, is als uitgangspunt genomen. Ten opzichte van deze 'nulmeting' wordt met de kaart inzichtelijk gemaakt welke delen van de waterbodem beleidsmatig moeten worden beschermd en welke delen een lagere archeologische trefkans kennen. Het doel van de beleidskaart is het kunnen toetsen van vergunningsaanvragen met betrekking tot de waterbodem waaronder zand- en schelpenwinning, bodemversturende visserij, aanleg van leidingen et cetera op het aspect van de archeologie. Met de kaart kan de gemeente Texel een beargumenteerde afweging maken of de vergunningen kunnen worden verleend of dat maatregelen voor karteren of bescherming van archeologische waarden noodzakelijk zijn.

Een terracotta beeldje, gevonden tijdens het onderzoek aan het Westeinde in Enkhuizen.

13. Erfgoedinspectie, wettelijke taken

De samenwerkende gemeenten hebben voor zover bekend geen bezoek gehad van de Erfgoedinspectie wat betreft de archeologie.

14. Inventarisatie en beheer collecties particulieren en instellingen

De collectie van Frank Kuyper uit Dirkshorn (Gemeente Schagen) is deels gefotografeerd en gedeeltelijk geïnventariseerd. De collectie bestaat uit keramiek vanaf de 14de eeuw tot en met de 19de eeuw. De nadruk ligt in de Gouden Eeuw en betreft gewoon gebruiks aardewerk. De luxe component ontbreekt. Een nadere inventarisatie is zinvol.

Op Texel zijn diverse particuliere collecties van duikers en metaaldetectoramateurs bestudeerd. Voor dit laatste is samenwerking gezocht met het project Portable Antiquities of The Netherlands (PAN)⁶ en de Nederlandse Bank (DNB). Het onderzoek heeft zich net name gericht op de muntvondsten en de fibulae. De overige metalen voorwerpen komen wellicht in een later stadium aan de beurt.

De gegevens van de Texelse terrestrische vonden zijn verwerkt in de kaartlagen ter verbetering van de advisering.

15. Schatgraverij, metaaldetectie

De samenwerkende gemeenten zijn nagenoeg gevrijwaard gebleven van schatgraverij. Alleen aan de Ooievaarsteeg Enkhuizen is een poging gedaan om het bodemarchief te verstoren. Dit is in samenwerking met de ontwikkelaar adequaat opgepakt.

16. Grote projecten

16.1 N23- Westfrisiaweg

De uitwerking van de gegevens verzameld door de Combinatie ADC/Archol is nog niet voltooid. AWF voert namens de Provincie Noord Holland (Afdeling Beheer en Uitvoering) directie over de archeologie van het project. In 2018 is het onderzoek aan de Noorderboekert en Rijweg afgerond. Het eindrapport van het overige onderzoek is voorzien in april 2019, ongeveer gelijktijdig met een tentoonstelling over de resultaten van de opgravingen in het Huis van Hilde. In december 2018 is een publieksboek vervaardigd: Landschap vol Leven.

16.2 N241b- A.C. de Graafweg

Ten behoeve van het proefsleuvenonderzoek in het kader van de werkzaamheden aan de

6 <https://www.portable-antiquities.nl/pan/#/public>.

A.C. de Graafweg is in opdracht van de Provincie Noord-Holland een Programma van Eisen vervaardigd. In een deel van het tracé worden resten uit de periode 2500-1000 voor Chr. verwacht.

16.3 Dijkversterking Markermeerdijken

Voor de MMD is permanente deelname en kennisinput geweest voor de voorbereiding van het beoogde stadsstrand van Hoorn als meekoppelkans bij de dijkversterking.

Tevens is meegedacht over de verbeelding en realisatie van een archeologische bezoekerscentrum bij de Molen van Etersheim.

Daarnaast is mede overleg gevoerd met de Provincie Noord-Holland omtrent de kansen voor verbeelding van het erfgoed langs het gehele tracé van de Markermeerdijken met de nadruk op het gebied tussen Scharwoude en Schardam.

Een wilgenmand, gevonden bij het archeologisch onderzoek aan de Admiraliteitsweg in Enkhuizen.

17. Samenwerkingsverbanden

De Rijksdienst Cultureel Erfgoed

Geen bijzonderheden.

Het Convent van Gemeentelijk Archeologen

Geen bijzonderheden.

Archeologische Werkgemeenschap Nederland afdeling 2

Geen bijzonderheden naast de veldkartering (paragraaf 6.5).

Archeologische Werkgemeenschap Schagen/AWN afdeling 9

Vanuit AWF is een start gemaakt met het verwerken van de vondstmeldingen uit de Gemeente Schagen in samenspraak met de Archeologische Werkgroep Schagen. De voorbereidingen om deze in te voeren in Archis worden getroffen.

18. Jaarplan 2019

18.1 Huisvesting

De huisvesting in kelder gebouw A van het gemeentehuis in Hoorn is al jaren veel te krap. Door de toegenomen werkzaamheden van AWF wordt dit probleem alleen maar groter. Ondanks verwoede pogingen vanuit Erfgoed hier iets aan te doen, heeft de leiding van de gemeente niet voorzien in extra werkplekken. Oplossing op korte termijn is van groot belang, maar lijkt gezien de ontwikkelingen steeds verder weg. Bedoeling is om 2019 te opteren voor een korte termijn oplossing en een structurele oplossing voor de lange termijn.

18.2 Gemeentelijke Samenwerking en personeel op locatie

Uit de aanwezigheid van personeel van AWF binnen de gemeentehuizen van Schagen en Texel blijkt dat operationeel regelmatig slagvaardig kan worden opgetreden. Face-to-face contacten met de dossierhouders kunnen soms snel zaken oplossen of verduidelijken. Onderzoeken of dit voor Medemblik en SED gemeenten ook een optie is. Voorstel is dat een medewerker van AWF een dag in de week in Wognum op locatie werkt om de lijnen kort te houden.

18.3 Beleidskaarten

- In 2018 is de een tweede versie van de concept-beleidskaart met toelichting van de gemeente Medemblik aangeleverd. Vaststelling wordt verwacht in het eerste kwartaal van 2019.
- In 2018 is de geactualiseerde beleidskaart van Stede Broec aangeleverd. Beoogde planning vaststelling 2019.
- In 2019 zal een update van de beleidskaart van de gemeente Enkhuizen worden vervaardigd. Voor Enkhuizen zullen de onderzoeken worden toegevoegd en worden de bekende waarden (vrijstellingsgrenzen 0, 30 en 100 m2 en vrijgegeven terreinen) nader worden begrensd op basis van BGT (Basisregistratie Grootchalige Topografie) zodat de kaart "Omgevingswet-proof" wordt.
- In 2018 is een geactualiseerde beleidskaart van Opmeer aangeleverd.
- De gemeente Schagen heeft een oppervlak van 187,28 km2 (waarvan 167,91 km2 land) en is daardoor de grootste gemeente binnen de lichte gemeenschappelijke regeling. De beleidskaarten van de voormalige gemeenten Harenkarspel, Schagen en Zijpe zijn allemaal in de bestemmingsplannen verwerkt. Om aan te sluiten bij de regionale beleidskaarten is een start gemaakt met het opnieuw begrenzen van de bekende waarden (vrijstellingsgrenzen 0, 50 en 100 m2 en vrijgegeven terreinen). Deze worden nader begrensd op basis van de BGT. Voorbereidingen zijn gestart in 2018. Afronding wordt verwacht in 2019/2020.
- De Gemeente Texel wordt in 2019 voorzien van een geactualiseerde verwachtingskaart voor de Waddenzee met daarbij een toelichting en implementatie.

18.4 Omgevingswet

De Omgevingswet zal in 2021 ingaan. Er komt veel op gemeenten af de komende jaren. Het bestemmingsplan maakt plaats voor het Omgevingsplan. Hierin zijn alle zaken die een ruimtelijke component hebben opgenomen (gaat dus veel verder dan wat er nu in bestemmingsplannen staat). Voor het digitaal ontsluiten van gegevens (Digitaal Stelsel Omgevingswet) zal worden aangehaakt bij de regionale verbanden die in de maak zijn.

Josje van Leeuwen tijdens de open dag in Heerhugowaard voor de oplevering van de Westfrisiaweg in juli.

18.5 Erfgoedcommunicatie

De volgende activiteiten worden beoogd:

Het houden van de Nationale Archeologiedagen in oktober 2019 in de Gemeente Texel.

Het bijhouden van de nieuwspagina op de website.

Het meedoen aan de Kinderboekenweek.

Het publiceren van 1 kinderboek 'Glop' i.s.m. Stiawf en de Gemeente Hoorn.

Produceren van 7 folders, 3 x Texel, 4 x West-Friesland i.s.m. Stiawf (september/oktober 2019).

Het onderzoeken van nut & noodzaak van een Regionale Westfriese Archeologische/Texelse Archeologische Onderzoeksagenda.

Het onderzoeken van de samenwerking met Gemeente Hollands Kroon en Gemeente Den Helder voor de maritieme archeologie en op beleidsniveau (geen uitbreiding GR).

Het participeren in de lopende projecten op rijksniveau (OCW, RCE, RWS) met betrekking tot de westelijke Waddenzee, IJsselmeer, Markermeer.

18.6 Website Archeologie West-Friesland

Het uitbouwen van de website met een interactieve kaart. Aanvullen met gegevens van Schagen en Texel met info en doorverwijspagina's.

18.7 Digitalisering en ontsluiting archeologische data

Digitale koppeling van beleidskaarten archeologie en de achterliggende data, voortzetting van 2018.

Paranimfen Carla Soonius (links) en Wilko van Zijverden (rechts) bij de verdediging het proefschrift 'Dynamiek in beeld. Onderzoek van Westfriesse nederzettingen uit de bronstijd' door Wouter Roessingh (midden).

Bijlage 1 - Activiteiten medewerkers Archeologie West-Friesland

A. Commissies en overleggen

Michiel Bartels

- Lid van het bestuur van de Stichting voor de Middeleeuwse Archeologie.
- Voorzitter van de Stichting Archeologie West-Friesland.
- Voorzitter van de Vrienden van het Westfries Archief.
- Lid van de Maritieme Commissie, Convent van Gemeente Archeologen (CGA), samen met Bernard Meijlink (Walcheren).
- 17 april 2018, overleg Nederland-Finland met betrekking tot het wrak van het Medemblikker fregatschip Huis te Warmelo, Nederlandse Ambassade, Helsinki, Finland.
- 16 mei 2018, presentatie 'De Steden van de Opstand', Westfries Museum, Hoorn.

Carla Soonius

- Penningmeester Stichting Archeologie West-Friesland.
- 15 maart 2018 en 12 september 2018. Algemene Ledenvergadering Convent Gemeentelijk Archeologen.
- Vier maal deelgenomen aan overleg pilot verwachtingskaarten RCE- bedrijfsleven.
- 27 maart 2018, netwerkbijeenkomst Cultuurhistorie West-Friesland
- 15 mei 2018, overleg Stresstest Binnenstad Hoorn met RCE en provincie.

Dieuwertje Duijn

- Redactielid nieuwsbrief Boerderijenstichting "Vrienden van de Stolp".

B. Publieksactiviteiten

Michiel Bartels

- 17 februari 2018, presentatie dijkonderzoek, Texelse cultuurnacht, Kaap Skil, Oudeschild.
- 18 maart 2018, bijwonen lezing Peter Swart, 'Yes we found your ship, de ontdekking van het Westfriesse fregat Huis te Warmelo in de Golf van Finland'. Nederlands-Finse Vereniging, Rotterdam.
- 21 maart 2018, rondleiding Rotary Club de Waag, Hoorn naar 'de tunnel' onder het Glop, Hoorn.
- 31 mei 2018, excursie met de Vrienden van het Westfries Archief naar het nationaal Archief te Den Haag, rondleiding en bezoek VOC tentoonstelling.
- 17 juni 2018, opening expositie van Jan Jaap Waverijn, Tusse de Banke, Den Burg Texel.
- 1 augustus 2018, rondleiding Westfriesse Omringdijk voor AWN Amsterdam.
- 7 september 2018, opening Open Monumentendag, kanonnen Oostereiland Hoorn.
- 12-13 oktober 2018, Nationale Archeologiedagen in de Zuiderkerk te Enkhuizen.
- 29 oktober 2018, rondleiding voor de medewerkers van Museum Kaap Skil (Texel) naar het Glop in Hoorn.
- 23 november 2018, congres maritieme geschiedenis, Scheepvaartmuseum Amsterdam.
- 30 november 2018, medewerking aan Banenmarkt Archeologie, Universiteit Leiden, Leiden.

Carla Soonius

- 8 maart 2018, onthulling vondsten Noord-Zuidlijn Amsterdam.
- 22 maart 2018, archeologie-les basisschool Hoogwoud.
- 2 t/m 8 mei 2018, mede organiseren publieksopgraving Waterweide Grootebroek, gemeente Stede Broec.
- 12 mei 2018, open dag Opgraving Woonwijk Waterweide, Grootebroek, gemeente Stede Broec.
- 7 juli 2018, Open dag Westfrisiaweg in Heerhugowaard.
- 7 september 2018, Open Monumentendag onthulling kanonnen, Oostereiland, Hoorn.
- 8 september 2018, Open Monumentendag Het Glop, Hoorn.
- 12-13 oktober 2018, Avond en dag van de Westfrieze Archeologie in Enkhuizen.
- 23 oktober 2018, bijwonen oratie Prof. dr. H. Huisman (Rijksuniversiteit Groningen).
- 10 november 2018, Open dag Westfrisiaweg, Hoogkarspel.
- 13 december 2018, paranimf bij promotie dr. W. Roessingh (Rijksuniversiteit Leiden).
- 14 december 2018, boekpresentatie publieksboek Westfrisiaweg, Huis van Hilde, Castricum.

Sander Gerritsen

- 12-13 oktober 2018, Nationale Archeologiedagen in de Zuiderkerk te Enkhuizen.

Marlijn Kossen

- Snuffelstages en rondleidingen van scholieren, stadhuis en depot.
- Rondleidingen aan geïnteresseerden, stadhuis en depot.
- 8 februari 2018, Archeoloog in de klas, Blokker.
- 12-13 oktober 2018, Nationale Archeologiedagen in de Zuiderkerk te Enkhuizen.

Christiaan Schrickx

- 12-13 oktober 2018, Nationale Archeologiedagen in de Zuiderkerk te Enkhuizen.

Dieuwertje Duijn

- 12-13 oktober 2018, Nationale Archeologiedagen in de Zuiderkerk te Enkhuizen.
- 18 tot 27 oktober 2018, tentoonstelling Zacheus de Jager, De Waag, Enkhuizen.

Bart ter Steege

- 12-13 oktober 2018, Nationale Archeologiedagen in de Zuiderkerk te Enkhuizen.

Jasper Leek

- 12-13 oktober 2018, Nationale Archeologiedagen in de Zuiderkerk te Enkhuizen.

Josje van Leeuwen

- 8 september 2018, organiseren kinderactiviteit Open Monumentendag, Rode Steen, Hoorn.
- 12-13 oktober 2018, Nationale Archeologiedagen in de Zuiderkerk te Enkhuizen.

Fleur Schinning

- 8 september 2018, organiseren kinderactiviteit Open Monumentendag, Rode Steen, Hoorn.
- 9 oktober 2018, lessen over archeologie (groep 3/4, 5/6, 7/8) op basisschool Grosthuiserschool, Grosthuizen.

- 12-13 oktober 2018, Nationale Archeologiedagen in de Zuiderkerk te Enkhuizen.
- 18 oktober 2018, les over archeologie (groep 4/5) op basisschool de Piramide, Andijk.

Wytze Stellingwerf

- 13 juli 2018, Opening tentoonstelling: "De ondergang van de Pieter Anthony. Vondsten uit het Schervenwrak", Museum Kaap Skil, Oudeschild.
- 12-13 oktober 2018, Nationale Archeologiedagen in de Zuiderkerk te Enkhuizen.
- 8 november 2018, Dag van de Bouw – Dirkshorn, vertellen over vondsten Frank Kuiper.

Harmen de Weerd

- 12-13 oktober 2018, Nationale Archeologiedagen in de Zuiderkerk te Enkhuizen.

C. Congresbezoek

Michiel Bartels

- 1-2 maart 2018, uitwisseling kennis Hoornse Zoutvaarder De Faam, Universiteit van Bournemouth te Poole (UK).
- 8 en 9 maart 2018, Belgische-Nederlandse Archeologiedagen, Alkmaar, sessievoorzitter.
- 11 april 2018, werkgroep 'Leerwrakken', Universiteit van Helsinki, Finland.
- 12-13 april 2018, Deelname Conferentie 'Baltic and Northern Atlantic Pottery Research Group', Tallinn, Estland.
- 13 april 2018, 'Workshop Low Countries late- and postmedieval ceramics' voor de 'Baltic and Northern Atlantic Pottery Research Group', Tallinn, Estland.
- Bijwonen workshop Watererfgoed, Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, Gemaal de 4 Noorder Koggen.
- 28 juni 2018, Stolpendiscussie Mooi Noord-Holland, Venhuizen.

Sander Gerritsen

- 15 en 16 november 2018, Reuvensdagen, Vlaardingen.

Marlijn Kossen

- 8 en 9 maart 2018, BNA Contactdagen, Alkmaar.
- 15 november 2018, Reuvensdagen, Vlaardingen.

Christiaan Schrickx

- 8 en 9 maart 2018, BNA Contactdagen, Alkmaar.
- 29 september 2018, Jaardag Vrienden Nederlands Tegelmuseum, Hoorn.

Carla Soonius

- 3 februari 2018, Steentijddag Leiden.
- 2 maart 2108, Kroonvoordracht Michael Parker Pearson over Stonehenge. Stichting Nederlands Museum voor Antropologie en Prehistorie, Amsterdam.
- 27 juni 2018, Symposium Kaarten en Data, RCE in Amersfoort.
- 15-16 november 2018, Reuvensdagen, Vlaardingen.
- 20 december 2018, Trechterbekersymposium RCE in Amersfoort.

Dieuwertje Duijn

- 8 en 9 maart 2018, BNA Contactdagen, Alkmaar.

Josje van Leeuwen

- 8 en 9 maart 2018, BNA Contactdagen, Alkmaar.
- 25 april 2018, Dag van de Omgevingswet.

Fleur Schinning

- 8 en 9 maart 2018, BNA Contactdagen, Alkmaar.
- 25 april 2018, Dag van de Omgevingswet.
- 7 november 2018, Westfriese Cultuurmiddag.

Bart ter Steege

- 8 en 9 maart 2018, BNA Contactdagen, Alkmaar.

Wytze Stellingwerf

- 8 en 9 maart 2018, BNA Contactdagen, Alkmaar.
- 2 juni 2018, MPRG Conference, Brussel.
- 2 september 2018, Dag van de Stadsarcheologie, Amersfoort.
- 15 en 16 november 2018, Reuvensdagen, Vlaardingen.

Harmen de Weerd

- 8 en 9 maart 2018, BNA Contactdagen, Alkmaar.
- 15 en 16 november 2018, Reuvensdagen, Vlaardingen.
- 14 december 2018, Romeinensymposium, Vrije Universiteit Amsterdam.

Jasper Leek

- 8 maart 2018, BNA Contactdagen, Alkmaar.

Etienne van Paridon

- 9 maart 2018, BNA Contactdagen, Alkmaar.

D. Publicaties (uitgezonderd WAR-rapporten en WAN-notities)

Michiel Bartels

- Bartels, M. H., 2018. Papa Bulla: een boodschap van boven? Interpretaties van het loden pauselijke zegel in archeologische contexten, in: Archeologie in Nederland 2-2, 2-9.
- Bartels, M. H., J. Leek & S. Veenstra, 2018. Zwaar kaliber: historische Coehoorngranaten uit de marinehaven van Medemblik. Archeologische begeleiding van de baggerwerkzaamheden in de havens van Medemblik = West-Friese Archeologische Notities 35. Hoorn, NL.
- Postma, F. & Bartels M. H., 2018. Verborgten voor de Geuzen of de Spanjaarden? De zilverschat van Westwoud: getuige van de Opstand in: Jaarboek Nederlandse Archeologie, 79-81.
- Dijk, C. van & M. H. Bartels, 2018. Luxegoederen en gereedschap voor Suriname, in: De archeologische Kroniek van Noord-Holland 2017, 147-151.
- Postma, F., M. H. Bartels & A. Geerdink, 2018. Verborgten voor de Geuzen, de zilverschat

van Westwoud (1571) als getuige van de Opstand in de Nederlanden, in: De archeologische Kroniek van Noord-Holland 2017, 151-147.

- Schelvis, M. & M. H. Bartels, 2018. Archeologisch onderzoek naar de materiele cultuur van het fort De Schans op Texel, in: De archeologische Kroniek van Noord-Holland 2017, 139-147.
- Bartels, M. H., 2018. Juchtleer uit de slenk, in: Weekblad De Terschellinger, no. 1675, (15-2-2018), 17.

Sander Gerritsen

- Gerritsen, S. & B. ter Steege, 2018. De opgraving van 't Raaksje op de Groeneplaats in Den Burg. in: Uitgave van de Historische Vereniging Texel, nr. 127, 2-5.
- Gerritsen, S. & B. ter Steege, 2018. Texel – Den Burg | 't Raaksje/Groeneplaats. in: De archeologische kroniek van Noord-Holland 2017, 100-104.
- Bartels, M., S. Gerritsen, S. & B. ter Steege, 2018. Texel | Waddendijk. in: De archeologische kroniek van Noord-Holland 2017, 107-109.

Christiaan Schrickx

- Schrickx, C.P., 'Metaal' in: D.M. Duijn, Graven door grachten. Archeologisch onderzoek tijdens rioolwerkzaamheden in de Wortelmarkt-Verlaat-Erwtenmarkt-Waagstraat in Enkhuizen. West-Friese Archeologische Rapporten 120, 71-81, 97-98, 119-120. 2018
- Schrickx, C., Een huwelijksgeschenk uit 1600, Kwartaalblad Oud Hoorn 2018 nr. 2, 2018, 91-93.
- Schrickx, C., Drechterland – Oosterleek / Oosterleek 39, De archeologische kroniek van Noord-Holland 2017, 2018, 39-41.
- Schrickx, C., Enkhuizen / Flevolaan 1, De archeologische kroniek van Noord-Holland 2017, 2018, 49-50.
- Schrickx, C., Hoorn – Blokker / Bangert 40, De archeologische kroniek van Noord-Holland 2017, 2018, 74-76.
- Schrickx, C., Hoorn – Zwaag / Dorpsstraat 108-110, De archeologische kroniek van Noord-Holland 2017, 2018, 76-77.

Dieuwertje Duijn

- Duijn, D., 2018. Piramides van de polder. Multidisciplinair onderzoek naar stolpboerderijen in West-Friesland, in Archeologie in Nederland 2018/2, 20-27.
- Duijn, D., 2018. Een grutterij aan de Vierbeentjes, in Steevast 2018, 112-122.
- Duijn, D., 2018. Onderzoek aan stolpen in Castricum, in Nieuwsbrief Boerderijentichting Noord-Holland "Vrienden van de stolp" 93, 10-11.
- Duijn, D. 2018. In ere hersteld, in Nieuwsbrief Boerderijentichting Noord-Holland "Vrienden van de stolp" 94, 11.
- Duijn, D. 2018. In ere hersteld, in Nieuwsbrief Boerderijentichting Noord-Holland "Vrienden van de stolp" 95, 11.
- Duijn, D.M., 2018. Enkhuizen, Venuslaan 57, in De archeologische kroniek van Noord-Holland over 2017, 53-54.
- Duijn, D.M., 2018. Enkhuizen, Vierbeentjes 10, in De archeologische kroniek van Noord-Holland over 2017, 55-56.
- Duijn, D.M., 2018. Hoorn-Zwaag, Dorpsstraat 302, in De archeologische kroniek van Noord-Holland over 2017, 78-79.

- Duijn, D.M., 2018. Medemblik-Lambertschaag, Noordeinde 36, in De archeologische kroniek van Noord-Holland over 2017, 80-84.
- Duijn, D.M., 2018. Medemblik-Zwaagdijk-Zwaagdijk 196, in De archeologische kroniek van Noord-Holland over 2017, 92-94.

Jasper Leek

- Bartels, M.H., S. Gerritsen & J. Leek, 2018. Texel | Waddendijk. in: De archeologische kroniek van Noord-Holland 2017, 107-109.
- Leek, J. & S. Veenstra, 2018. Medeblik | Ooster-, Wester- en Pekelharinghaven, in: De archeologische kroniek van Noord-Holland 2017, 85-87.

Bart ter Steege

- Gerritsen, S. & B. ter Steege, 2018. De opgraving van 't Raaksje op de Groeneplaats in Den Burg. in: Uitgave van de Historische Vereniging Texel, nr. 127, 2-5.
- Gerritsen, S. & B. ter Steege, 2018. Texel – Den Burg | 't Raaksje/Groeneplaats. in: De archeologische kroniek van Noord-Holland 2017, 100-104.
- Steege, B.C. ter, 2018. Enkhuizen. David-Romeinstraat. In: De archeologische kroniek van Noord-Holland 2017, 46-49.

Carla Soonius

- Soonius, C. M., 2018. De eerste Wervershovers. Grafheuvels in Wervershoof. In: De Skriemer. Jaarboek 22 -2018. Stichting Oud Wervershoof, 36-41.
- Soonius, C. M., 2018, bijdrage in: J. Bos & S. van Roode (red.) Landschap vol Leven, de archeologie van de Westfrisiaweg. Zandvoort.

Harmen de Weerd

- Weerd, H. de & St. Nationale Archeologiedagen 2017. 'De Nationale Archeologiedagen, een terugblik.' ErfgoedMagazine 2018-3, 22-27.

E. Boeken

Christiaan Schrickx

- Duijn, D., C. Schrickx, L. Kuijvenhoven-Groeneweg & M. Bartels, Een huwelijk aan diggelen. Het turbulente leven van een Enkhuizer echtpaar in de Gouden Eeuw, 2018.

Dieuwertje Duijn

- Duijn, D., C. Schrickx, L. Kuijvenhoven-Groeneweg & M. Bartels, 2018. Een huwelijk aan diggelen. Het turbulente leven van een Enkhuizer echtpaar in de Gouden Eeuw.

F. Cursussen

Michiel Bartels

- 24 april 2018, cursus Omgevingswet, Hoorn.

Marlijn Kossen

- Database cursus, acces database ontwikkeling, Hoorn.
- Herhaling BHV cursus, ehbo/brand/ontruiming, Hoorn.

Carla Soonius

- 25 april 2018, cursus Omgevingswet, Hoorn.
- 5 juli 2018, Bijeenkomst Mooi Noord-Holland Omgevingsplan.
- 11 november 2018, Workshop Landschap & Cultuurhistorie: de linten en beleidskader Landschap & Cultuurhistorie, Blokker in Blokker.

Christiaan Schrickx

- 24 januari 2018, BHV cursus, Zwaag

Sander Gerritsen

- 24 januari 2018, BHV cursus, Zwaag

Bart ter Steege

- 24 januari 2018, BHV cursus, Zwaag

G. Lezingen

Michiel Bartels

- 26 januari 2018, lezing 'Het Texelse Leerwrak', voor Terschellinger duikclub 'Ecuador', West-Terschelling.
- 9 mei 2018, lezing 'Het Texelse Leerwrak', voor Rotaryclub De Compagnie, Hoorn
- 20 juli 2018, lezing watercongres 'Hoorn en de archeologie van het Hoornse Hop' Baadland Hoorn.
- 18 september 2018, duo lezing met Sander Gerritsen voor Historische Vereniging Texel. 'Dwars door de dijk' bij de Schans Den Burg, Texel.
- 26 oktober 2018, lezing voor Oudheidkundige Vereniging Medemblik te Medemblik. Mortiergranaten uit de Westerhaven.
- 31 oktober 2018, lezing voor Waddenzeecolloquium Waddenacademie te Dokkum. Archeologie van de Westelijke Waddenzee.
- 27 november 2018, lezing: Stolpen, dijken en linten. Voor de Rotaryclub Drechterland, Blokdijk.

Sander Gerritsen

- 18 september 2018, Presentatie van de resultaten opgraving 't Raaksje/Groeneplaats in Den Burg. Doopsgezinde kerk aan de Kogerstraat in Den Burg - Texel.
- 15 november 2018, Presentatie: De Zilverchat van Westwoud: Getuige van De Opstand. Lezing tijdens de sessie over het Jaarboek van de Nederlandse Archeologie tijdens de Reuvensdagen in Vlaardingen.

Christiaan Schrickx

- 9 maart 2018, lezing riool Glop, BNA-dagen in Alkmaar.
- 18 april 2018, lezing opgraving Schellinkhout, Historische Vereniging Suyder Cogge, Venhuizen.
- 29 september 2018, lezing tegelproductie in Hoorn, Jaardag Vrienden Nederlands Tegelmuseum, Hoorn.
- 13 oktober 2018, lezing Ketenpoort Enkhuizen, Dag van de Westfriese Archeologie in Enkhuizen.

Carla Soonius

- 23 mei 2018, lezing over archeologisch onderzoek bij grote infrastructurele projecten bij Sweco, Alkmaar.

Dieuwertje Duijn

- 8 januari 2018, themaraad gemeente Medemblik erfgoedbeleid, gemeentehuis Wognum.
- 23 februari 2018, bijeenkomst Red de Stolp voor historische verenigingen, gemeentehuis Beemster.
- 26 februari 2018, informatie over campagne Red de Stolp bij Dorpenoverleg Blokker/Zwaag.
- 9 maart 2018, lezing Zacheus de Jager, BNA-dagen, Alkmaar.
- 15 maart 2018, introductie stolpboerderijen voor stolpencursus Mooi Noord-Holland, Alkmaar.
- 22 maart 2018, lezing onderzoek stolpboerderijen voor historische vereniging Hemony, Grosthuizen.
- 27 maart 2018, historisch verhaal bij bewonersavond vervangen kademuur Rad, Enkhuizen.
- 8 mei 2018, introductie stolpboerderijen voor stolpencursus Mooi Noord-Holland voor ambtenaren, Wognum.
- 5 juni 2018, informatie over campagne Red de Stolp bij bijeenkomst Landschap Noord-Holland, De Rijp.
- 9 juni 2018, presentatie stolpboerderijen voor cursus 'Kennismaken met West-Friesland' van Westfries Genootschap voor raadsleden, Andijk.
- 7 juli 2018, presentatie stolpboerderijen Schermer bij excursie Heemschut, Zuidschermer.
- 11 september 2018, lezing archeologisch onderzoek in Enkhuizen voor Senioren van Nu, Enkhuizen.
- 12 oktober 2018, boekpresentatie Zacheus de Jager bij Vijfde dag van de Westfriesse Archeologie, Enkhuizen.
- 13 oktober 2018, 3 presentaties Zacheus de Jager bij Vijfde dag van de Westfriesse Archeologie, Enkhuizen.
- 18 oktober 2018, presentatie stolpboerderijen stichting Hyperion, Benningbroek.
- 20 november 2018, lezing onderzoek stolpboerderijen Historische Vereniging De Zijpe, Sint Maartensbrug.
- 30 november 2018, lezing onderzoek stolpboerderijen Historische Vereniging Opperdoes, Opperdoes.

Jasper Leek

- 27 oktober 2018, duolezing Middeleeuwse dorpen en Nieuwe Tijd mortieren, Medemblik.

Marlijn Kossen

- 8 maart 2018, lezing 'De Schuilkerk in Obdam', BNA dagen in Alkmaar.

Wytze Stellingwerf

- 8 maart 2018, lezing: "De patriot achter de pot. Een historische en archeologische kijk op keramiek en politiek in de patriottentijd", BNA contactdagen, Alkmaar.
- 2 juni 2018, lezing: "The Delft stick pulverizing the disgusting yellow and hideous red English Earthenware. British ceramics on the late 18th-century Dutch market: A political

question?" MPRG Conference, Brussel.

- 20 september 2018, lezing: "Schatten en schaduwen uit het Texelse Schervenwrak (1822)", Dag van de Stadsarcheologie, RCE Amersfoort.
- 23 oktober 2018, kinderlezing Schervenwrak, Museum Kaap Skil, Oudeschild.
- 25 oktober 2018, lezing: "Pannen, Potten en Patriotten: keramiek en glaswerk in de tijd van Revoluties, 1780-1815", Huis van Hilde, Castricum.

De lezingen van Dieuwertje Duijn (boven) en Wytze Stellingwerf (onder) tijdens de BNA contactdagen.

Bijlage 2 - Actorregister

aanhef	voorl.	naam	status	aanvraag	registratienr.	geldig tot
M	C.P.	Schrickx				
			Senior KNA Archeoloog	2017-04-10	878826	2021-04-10
			Senior KNA Specialist Materialen	2017-04-10	878826	2021-04-10
V	C.M.	Soonius				
			Senior KNA Prospector	2017-04-10	353864	2021-04-10
			Senior KNA Archeoloog	2017-04-10	353864	2021-04-10
V	J.	van Leeuwen				
			KNA Archeoloog MA	2017-04-10	981502	2021-04-10
			KNA Specialist Archeozoölogie	2017-04-10	981502	2021-04-10
M	S.	Gerritsen				
			Senior KNA Archeoloog	2017-04-10	846723	2021-04-10
V	D.M.	Duijn				
			KNA Archeoloog MA	2017-04-10	285050	2021-04-10
			KNA Specialist Archeobotanie	2017-04-10	285050	2021-04-10
			KNA specialist Materialen	2017-04-10	285050	2021-04-10
M	M.H.	Bartels				
			Senior KNA Archeoloog	2017-04-10	744221	2021-04-10
			Senior KNA Specialist Materialen	2017-04-10	744221	2021-04-10
M	B.	ter Steege				
			Senior KNA Archeoloog	2017-04-10	539127	2021-04-10
M	H.J.	de Weerd				
			KNA Archeoloog MA	2017-04-10	836590	2021-04-10
V	M.	Kossen				
			KNA Archeoloog MA	2017-04-10	150379	2021-04-10
			Depotbeheerder	2017-04-10	150379	2021-04-10
			KNA Specialist Conserveren	2017-04-10	150379	2021-04-10
V	F.C.	Schinning				
			KNA Archeoloog BA	2017-04-10	260720	2021-04-10

Bijlage 3 - Aantallen en soorten adviezen per gemeente

Drechterland

Drechterland	3	RO Advies overheid
Drechterland	1	Vondstmelding
Drechterland	1	WABO / Sloopmelding
Drechterland	3	WABO Adviseren
Drechterland	20	WABO Quickscan

Totaal 28

Enkhuizen

Enkhuizen	3	Beoordeling rapportage derden
Enkhuizen	1	Bureauonderzoek
Enkhuizen	1	Vondstmelding
Enkhuizen	1	WABO / Sloopmelding
Enkhuizen	2	WABO Adviseren
Enkhuizen	20	WABO Quickscan

Totaal 28

Hoorn

Hoorn	2	Beoordeling rapportage derden
Hoorn	1	Bureauonderzoek
Hoorn	1	Certificering
Hoorn	3	Cultuurhistorisch en arch. advies
Hoorn	1	OMD
Hoorn	1	Onderzoeksagenda
Hoorn	5	Overig
Hoorn	3	RO Advies overheid
Hoorn	2	Vondstmelding
Hoorn	1	Vondstmeldingen
Hoorn	21	WABO Quickscan

Totaal 41

Koggenland

Koggenland	2	Bureauonderzoek
Koggenland	3	Cultuurhistorisch en arch. advies
Koggenland	2	Overig
Koggenland	1	Vondstmelding
Koggenland	1	WABO / Sloopmelding
Koggenland	2	WABO Adviseren
Koggenland	7	WABO Quickscan

Totaal 18

Medemblik

Medemblik	1	Adviseren overheid
Medemblik	2	Beoordeling rapportage derden
Medemblik	8	RO Advies overheid
Medemblik	1	Vondstmelding
Medemblik	1	WABO / Sloopmelding
Medemblik	19	WABO Adviseren
Medemblik	54	WABO Quickscan

Totaal 86

Opmeer

Opmeer	1	Beoordeling rapportage derden
Opmeer	3	RO Advies overheid
Opmeer	1	Vondstmelding
Opmeer	1	WABO / Sloopmelding
Opmeer	2	WABO Quickscan

Totaal 8

Schagen

Schagen	8	Beoordeling rapportage derden
Schagen	1	Bureauonderzoek
Schagen	1	Overig
Schagen	14	RO Advies overheid
Schagen	1	Vondstmelding
Schagen	1	Vondstmeldingen
Schagen	7	WABO Adviseren
Schagen	18	WABO Quickscan

Totaal 51

Stede Broec

Stede Broec	1	Beoordeling rapportage derden
Stede Broec	1	Bureauonderzoek
Stede Broec	2	RO Advies overheid
Stede Broec	1	Vondstmelding
Stede Broec	1	WABO / Sloopmelding
Stede Broec	2	WABO Adviseren
Stede Broec	9	WABO Quickscan

Totaal 17

Texel

Texel	1	Beleidskaart
Texel	1	Beoordeling rapportage derden
Texel	1	Cultuurhistorisch en arch. advies
Texel	2	Overig
Texel	3	Vondstmelding
Texel	1	Vondstmeldingen
Texel	1	WABO / Sloopmeldingen
Texel	14	WABO Adviseren
Texel	14	WABO Quickscan

Totaal 38

Eindtotaal 315

Bijlage 4 - Verschenen rapporten en notities

West-Friese Archeologische Rapporten

- C.P. Schrickx, 2018. Rijk en arm op het Grote Oost en in de Schoolsteeg. Een archeologische begeleiding in en rond de panden Grote Oost 47 en Schoolsteeg 1 en 3. *West-Friese Archeologische Rapporten* 110. Archeologie West-Friesland, Hoorn.
- D.M. Duijn, B. Beerenhout, J. van Leeuwen & L. de Sitter-Homans, 2018. De afvalput van de familie De Jager. Onderzoek naar een 17de-eeuws vondstcomplex uit Enkhuizen. *West-Friese Archeologische Rapporten* 111. Archeologie West-Friesland, Hoorn.
- D.M. Duijn, 2018. Stolpboerderij De Leeuwenhalm. Archeologisch onderzoek op het perceel Hoofdstraat 23 in Bovenkarspel, gemeente Stede Broec. *West-Friese Archeologische Rapporten* 112. Archeologie West-Friesland, Hoorn.
- D.M. Duijn, 2018. Drie stolpen na elkaar. Archeologisch en bouwhistorisch onderzoek op het perceel Zuidermeerweg 5 in Zuidermeer, gemeente Koggenland. *West-Friese Archeologische Rapporten* 113. Archeologie West-Friesland, Hoorn.
- Gerritsen, S. & D.M. Duijn, 2018. Gestapelde huizen. Archeologisch en bouwhistorisch onderzoek op het perceel Dorpsstraat 52 in Nibbixwoud, gemeente Medemblik. *West-Friese Archeologische Rapporten* 114. Archeologie West-Friesland, Hoorn.
- Gerritsen, S., 2018. Wonen aan een wiel. Archeologisch onderzoek naar de middeleeuwse doorbraak van de Klamdijk en de 17de-eeuwse nederzetting Lutjeschardam tussen West-Friesland en de Zeevang. *West-Friese Archeologische Rapporten* 115. Archeologie West-Friesland, Hoorn.
- Schrickx, C.P., 2018. De inventaris van de herbergen Het Wapen van Hoorn en De Eendracht in Wognum. Archeologisch onderzoek op het perceel Oosteinderweg 3-7 in Wognum, gemeente Medemblik. *West-Friese Archeologische Rapporten* 116. Archeologie West-Friesland, Hoorn.
- Steege, B.C. ter, 2018. Schaven aan de Streekweg. Een archeologisch onderzoek aan Streekweg 289-293 in Hoogkarspel, gemeente Drechterland. *West-Friese Archeologische Rapporten* 117. Archeologie West-Friesland, Hoorn.
- Duijn, D.M., 2018. Een stolpboerderij uit 1877. Archeologisch onderzoek op het perceel Westeinde 312 in Berkhout, gemeente Koggenland. *West-Friese Archeologische Rapporten* 118. Archeologie West-Friesland, Hoorn.
- Duijn, D.M., 2018. Een rijke stolpboerderij uit de 17de-eeuw. Archeologisch onderzoek op perceel Westeinde 15 in Venhuizen, gemeente Drechterland. *West-Friese Archeologische Rapporten* 119. Archeologie West-Friesland, Hoorn.
- Duijn, D.M., 2018. Graven door grachten. Archeologisch onderzoek tijdens rioolwerkzaamheden in de Wortelmarkt-Verlaat-Erwtenmarkt-Waagstraat in Enkhuizen. *West-Friese Archeologische Rapporten* 120. Archeologie West-Friesland, Hoorn.
- Steege, B.C. ter, 2018. Medemblikker poldermolen nr. 14 aan de boezem van de Vliet. Een proefsleuvenonderzoek naar een 16de-eeuws molencomplex onder het DEK-terrein te Medemblik. *West-Friese Archeologische Rapporten* 121. Archeologie West-Friesland, Hoorn.

- Steege, B.C. ter, 2018. Onder een oude woongrond. Een archeologische opgraving van een bronstijdnederzetting aan Rode Paard 1-3 in Enkhuizen. *West-Friese Archeologische Rapporten* 122. Archeologie West-Friesland, Hoorn.
- Schrickx, C.P. & B.C. ter Steege, 2018. Smeden, gieters en tappers in een nieuwbouwwijk uit de Gouden Eeuw. Archeologisch onderzoek aan de zuidzijde van de Lange Tuinstraat in Enkhuizen. *West-Friese Archeologische Rapporten* 123. Archeologie West-Friesland, Hoorn.
- Gerritsen, S., 2018. Drie millennia wonen onder het winkelhart. Archeologisch onderzoek naar bewoningssporen uit de Bronstijd, Late Middeleeuwen en Nieuwe Tijd langs de Schaperstraat en op de percelen Zesstedenweg 10-12 en 13 in Grootebroek, gemeente Stede Broec. *West-Friese Archeologische Rapporten* 124. Archeologie West-Friesland, Hoorn.

West-Friese Archeologische Notities

- Soonius, C.M. & J. van Leeuwen, 2018. Toelichting Beleidskaart Archeologie gemeente Medemblik. *West-Friese Archeologische Notities* 6. Archeologie West-Friesland, Hoorn.
- Schrickx, C.P., 2018. Archeologisch bureauonderzoek plangebied Nieuwsteeg 11-13 en Nieuwe Noord 36-38 in Hoorn. *West-Friese Archeologische Notities* 24. Archeologie West-Friesland, Hoorn.
- Schinning, F.C., 2018. Mijzerdijk 6, Ursem, gemeente Koggenland. Een archeologisch bureauonderzoek en verkennend booronderzoek met oppervlaktekartering. *West-Friese Archeologische Notities* 25. Archeologie West-Friesland, Hoorn.
- Schinning, F.C., 2018. Mijzerdijk 9, Ursem, gemeente Koggenland. Een archeologisch bureauonderzoek en verkennend booronderzoek met oppervlaktekartering. *West-Friese Archeologische Notities* 26. Archeologie West-Friesland, Hoorn.
- Weerd, H. de, 2018. Proefsleuven op de parkeerplaats van de Sint-Cunerakerk. Dorpsstraat 51-53 te Nibbixwoud, gemeente Medemblik. *West-Friese Archeologische Notities* 27. Archeologie West-Friesland, Hoorn.
- Gast, A. de & J. van Leeuwen, 2018. In de kelder van het kasteel. Een archeologische begeleiding in kasteel Radboud. *West-Friese Archeologische Notities* 28. Archeologie West-Friesland, Hoorn.
- Leek, J., 2018. Markt 22 in Schagen, gemeente Schagen. Een archeologisch bureauonderzoek. *West-Friese Archeologische Notities* 29. Archeologie West-Friesland, Hoorn.
- Leek, J., 2018. Menselijke resten rondom de Kerkbuurt in Tuitjenhorn, gemeente Schagen. Een archeologische waarneming. *West-Friese Archeologische Notities* 30. Archeologie West-Friesland, Hoorn.
- Leek, J., 2018. Tweede fase inventariserend onderzoek (d.m.v. proefsleuven). IVO-P aan Westeinde 62, gemeente Enkhuizen. *West-Friese Archeologische Notities* 31. Archeologie West-Friesland, Hoorn.
- Schrickx, C.P., 2018. Archeologische waarneming in en achter het pand Gerritsland 7 in Hoorn. *West-Friese Archeologische Notities* 32. Archeologie West-Friesland, Hoorn.

- Leek, J., 2018. Proefsleuvenonderzoek aan de Cornelis Kuinweg 17 te Andijk, gemeente Medemblik. *West-Friese Archeologische Notities* 33. Archeologie West-Friesland, Hoorn.
- Duijn, D., 2018. Bouwhistorische opname van stolpboerderij Brakestein op Texel. *West-Friese Archeologische Notities* 34. Archeologie West-Friesland, Hoorn.
- Bartels, M., J. Leek & S. Veenstra, 2018. Zwaar kaliber: historische Coehoorngranaten uit de marinehaven van Medemblik. Archeologische begeleiding van de baggerwerkzaamheden in de havens van Medemblik. *West-Friese Archeologische Notities* 35. Archeologie West-Friesland, Hoorn.
- Leeuwen, J. van & C.M. Soonius, 2018. Toelichting Beleidskaart Archeologie gemeente Opmeer. *West-Friese Archeologische Notities* 36. Archeologie West-Friesland, Hoorn.
- Huisman, H., 2018. De stenen van de Markermeerdijk. Inventarisatie en herkomst van gesteentesoorten in de dijkwalen van de Markermeerdijk tussen Hoorn en Durgerdam. *West-Friese Archeologische Notities* 37. Archeologie West-Friesland, Hoorn.

